Mottagare
Regionstyrelsen

Revisionsrapport. Granskning av regionens arbete mot välfärdsbrott och andra oegentligheter

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen godkänner regionstyrelseförvaltningens förslag på svar och lämnar det till revisorerna som sitt eget.

Sammanfattning

På uppdrag av revisorerna i Region Gotland har Azets Revision & Rådgivning genomfört en granska av regionens arbete mot välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter.

Den samlade bedömningen är att regionstyrelsen inte bedriver ett övergripande, strategiskt och strukturerat arbetare med att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter.

Revisorerna har rekommenderat att:

- Upprätta en regionövergripande strategi eller plan för regionens samlade arbete mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter,
- Genomföra den i åtgärdsplanen föreslagna förstudien avseende välfärdsbrottslighet,
- Upprätta regiongemensamma rutiner för centrala utredningsförfaranden, till exempel utredning och polisanmälan samt kontroll av inkomna fakturor,
- Överväga att upprätta regionövergripande samverkansform rörande välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter,
- Säkerställa att relevant personal, samt förtroendevalda får tillräcklig utbildning avseende arbetet mot välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter,
- Uppdra åt övriga nämnder att i samband med att de genomför sina riskanalyser särskilt beakta risken för oegentligheter och välfärdsbrott.

Regionsstyrelseförvaltningen instämmer i allt det väsentligt i revisorernas bedömning. Revisorernas rekommendationer kommer att omhändertas genom framtagande av en regionövergripande strategi för regionens arbete och upprättande av regionsgemensamma rutiner för utredningsförfarande när det kommer till utredningar och polisanmälningar samt genom en genomlysning av relevanta utbildningar mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter i syfte att

tillgängliggöra dessa via Region Gotlands kompetensportal samt inkludera dem i introduktionen för nyanställda.

Ärendebeskrivning

Azets Revision & Rådgivning har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska regionens arbete mot välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionen bedriver ett övergripande, strategiskt och strukturerat arbete med att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter. Den samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att regionstyrelsen inte bedriver ett övergripande, strategiskt och strukturerat arbete med att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter.

Skälen till bedömningen är att granskningen visar att regionen inte har någon upparbetad eller dokumenterad samverkan mellan förvaltningar eller nämnder kring välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter. Granskningen visar att det inte finns en uttalad regiongemensam strategi rörande arbetet mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter. Vidare visare granskningen att det saknas regiongemensamma rutiner för centrala utredningsförfaranden, till exempel utredning och polisanmälan samt kontroll av inkomna fakturor. Det saknas också en gemensam definition av vad välfärdsbrottslighet är. Därtill går det att konstatera region Gotland har ett större ansvar än gemene region eftersom de även har ansvar för kommunala angelägenheter. Av denna anledning är det av desto större vikt att det finns en tydlig strategi eller plan och en tydlig styrning om hur regionen ska hantera detta riskområde.

Granskningen visar dock att det finns vissa riktlinjer som berör områden som mutor och korruption vilket klassificeras som oegentligheter. Vidare visar granskningen på att det finns en rutin för hur visselblåsningsutredningar ska genomföras och att det finns en utpekad funktion för välfärdsbrottslighet och visselblåsarärenden.

Vidare visar granskningen att vissa av de intervjuade lyfter att avsaknaden av en regiongemensam strategi eller handlingsplan lett till att vissa förvaltningar arbetar i stuprör i stället för att samverka kring området. Därtill visar granskningen på att det inte, på en regionövergripande nivå, finns några särskilda rutiner som beskriver hur välfärdsbrottslighet eller oegentligheter ska hanteras och utredas. Av granskningen framgår att det inte sker någon systematisk kompetensutveckling rörande oegentligheter och välfärdsbrott. Granskningen visar dock notera att regionstyrelsen har fått ta del av en enstaka utbildningsinsats kopplat till ”hat, hot och våld”. Granskningen visar även på att det enligt intervjuuppgift utfärdas ett uppdrag från regionstyrelsen till nämnderna att inom ramen för sin internkontrollplan särskilt beakta risken för välfärdsbrott. Vi har emellertid inte tagit del av några dokument som

exempelvis protokoll, uppdrag, direktiv eller liknande som intygar att regionstyrelsen uppmanat nämnderna att göra just detta.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen lämnar följande svar angående rekommendationerna riktade till regionstyrelsen.

Upprätta en regionövergripande strategi eller plan för regionens samlade arbete mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter

Regionsstyrelseförvaltningen har gett avdelningen beredskap och säkerhet i uppdrag att ta fram en regionsövergripande strategi för regionens samlade arbete mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter.

Genomföra den i åtgärdsplanen föreslagna förstudien avseende välfärdsbrottslighet

Förstudien avseende välfärdsbrottslighet är färdig och har presenterats för det brottsförebyggande strategiska rådet samt för styrgruppen det brottsförebyggande arbetet. Förstudiens resultat skiljer sig inte i nämnvärt från revisorernas granskning.

Upprätta regiongemensamma rutiner för centrala utredningsförfaranden, till exempel utredning och polisanmälan samt kontroll av inkomna fakturor

Regionsstyrelseförvaltningen har gett avdelningen beredskap och säkerhet i uppdrag att ta fram regionsgemensamma rutiner för centrala utredningsförfaranden när det gäller utredning och polisanmälan. Frågan om gemensamma rutiner för kontroll av inkomna fakturor hanteras i utvecklingsarbete med intern kontroll. Se nedan.

Överväga att upprätta regionövergripande samverkansform rörande välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter

Regionstyrelseförvaltningen har valt att inte föreslå regionstyrelsen att besluta om att upprätta regionsövergripande samverkansform rörande välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter utan i stället överlämna frågan för ställningstagande till koncernledningen. Revisorernas rekommendation är trotts allt rimlig mot bakgrund att behovet även identifierades i förstudien avseende välfärdsbrottslighet.

Säkerställa att relevant personal, samt förtroendevalda får tillräcklig utbildning avseende arbetet mot välfärdsbrottslighet och andra oegentligheter

Utbildningsguide för förtroendevalda finns nu på Region Gotlands intranät. Regionstyrelseförvaltningen föreslår för regionstyrelsen att ge avdelningen beredskap och säkerhet tillsammans med HR avdelningen att identifiera och se över relevanta utbildningar inom välfärdsbrott och andra oegentligheter, i syfte att tillgängliggöra dessa via Region Gotlands kompetensportal samt inkludera dem i introduktionen för nyanställda.

Uppdra åt övriga nämnder att i samband med att de genomför sina riskanalyser särskilt beakta risken för oegentligheter och välfärdsbrott

Regionsstyrelseförvaltningen har valt att inte föreslå regionstyrelsen att besluta om att ge uppdrag till övriga nämnder att i samband med att de genomför sina riskanalyser särskilt beakta risken för oegentligheter och välfärdsbrott. Detta

uppdrag anses täckas i den lagförändring i kommunallagen (2017:725), 6 kap. §6, som trädde i kraft 1 juli 2025 som tydliggör nämndernas ansvar för att säkerställa den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter.

Revisorernas rekommendation bedöms fortsatt vara relevant, och behovet av att stärka det interna kontrollarbetet avseende välfärdsbrott och andra oegentligheter kvarstår. Frågan har lyfts inom Region Gotlands ekonomichefsnätverk och arbete med att stärka den interna kontrollen kommer att fortgå.

Bedömning

Regionsstyrelseförvaltningen bedömer att revisorernas rekommendationer kommer att omhändertas genom framtagande av en regionövergripande strategi för regionens arbete, upprättande av regionsgemensamma rutiner för utredningsförfarande när det kommer till utredningar och polisanmälningar, genomlysning av relevanta utbildningar mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter, i syfte att tillgängliggöra dessa via Region Gotlands kompetensportal och inkludera dem i introduktionen för nyanställda.

Beslutsunderlag

Rapport, Granskning av regionens arbete mot välfärdsbrott och andra oegentligheter, 2026-06-11
Missiv 2026-06-11
Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2026-11-02

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Lisa Nordahl
Säkerhetsdirektör

Skickas till

Samtliga nämnder.
Azerts Revision & Rådgivning AB, Klara Löwenberg